

je v tom obsaženo oprávnění ke všem právním prostředkům soudním, zejména tedy i ke stížnostem. A když podle čl. I. čís. 10 vl. nař. ze dne 23. června 1921, čís. 225 sb. z. a n. vydaného na základě zmocnění § 8 cit. zákona o St. poz. úřadě přeneseno právo udíleti svolení ke zcizení pozemků drobnopachtýřských na obvodové úřadovny, nemá ani obvodová úřadovna fungujíc tu plně místo Státního pozemkového úřadu, potřebí zastoupení finanční prokuraturou, nýbrž působí z vlastní pravomoci. Mylným je tedy názor rekursního soudu, jenž ji chce nutiti, aby si stížnost dala podepsat finanční prokuraturou, a bylo proto tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 8803

Byl-li na přiděleném pozemku knihovně zapsán zákaz zcizení, zavazení a propachtování bez souhlasu Státního pozemkového úřadu, vztahuje se tento zákaz i na zřízení vnuceného zástavního práva.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, R II 100/29.)

Návrhu vymáhajícího věřitele, by byla k vydobytí peněžité pohledávky povolena exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na nemovitosti, soud první stolice vyhověl, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle lustra vloženo jest ve vl. čís. 834 omezení nabyvatele a jeho právních nástupců podle přidělové listiny, a to zákaz zcizení, zavazení a propachtování bez souhlasu Státního pozemkového úřadu, dále právo výkupu Státního pozemkového úřadu podle ustanovení rozhodnutí o přidělu §§ 37, 38, 35, 51 a násl. zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. Vymáhající věřitel ani netvrdil, že Státní pozemkový úřad udělil svolení k zavazení této nemovitosti, ačkoliv byl by to musel tvrditi již v exekučním návrhu. Vzhledem k §§ 23 a 36 příd. zák. ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. stále se tudíž ono zavazení neprávem; neboť zavazení dobrovolnému sluší klásti na roveň zavazení exekuční, ježto ustanovení zákona přidělového by mohla býti obcházena. Neplatí tu § 364 c) obč. zák., nýbrž zvláštní a pozdější citované předpisy zákona přidělového.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu

a to

s poukazem na rozhodnutí čís. 5891, 6014, 6133, 7148 sb. n. s. a s těmito dalšími poznámkami, jichž třeba vzhledem k vývodům stížnosti: Poznáménán je zákaz zavazení bez svolení Státního pozemkového úřadu, avšak vklad práva zástavního jest vždy zavazením, zápisem závady (slovo »zavazení« nepochází od »zavázati«, nýbrž od »zavaditi«, závadou obtížití, a znamená tedy tolik jako zatížití) a to i tehdy, děje-li se

v cestě exekuce. Mínil-li stěžovatel, že zákon nemohl obmyšleti zkrácení věřitele, sluší mu odvětit, že tu o zkrácení věřitele nejde, protože věřitel, an jest v knihách zákaz zavadění poznamenán, musí s tím počítati, neboť, kdyby se mu přiznala v tom ohledu výsada, byla by porušena základní zásada ústavu pozemkových knih, jejich veřejná víra, následkem které to, co pozemková kniha hlásá, musí býti výstrahou nastávajícímu věřiteli, jenž majiteli nemovitosti hodlá čáti úvěr, i tehdy, když tam (na pozemku), jak stížnost praví, vidí zřízený kvetoucí průmyslový závod nebo jakýkoli jiný sebe drahocennější, třeba milionový objekt, jen když jest objekt ten neodlučnou součástí pozemku, takže každý zákaz, stihající pozemek, stihne i jej jako součást knihovního tělesa a věřiteli nezbuďte než spokojiti se s exekučními úkony, které poznamenanému zákazů neodporují. Neboť možno, že zákaz bude brániti každému zatížení, třeba tedy i vnucené správě, jejíž poznámka jest také zatížením. Tu to bude záležitosti na obezřelosti Státního pozemkového úřadu, by při zákazů volil vždy takové výrazy, jež obmyšlené omezení dobře vystihují, avšak, nepodaří-li se mu to a zvolil výraz příliš široký, jenž bude zneumožňovati každé zasažení, by pak hladce udělil potřebné svolení k zasažení, jež vyloučiti neobmyšlel, neboť, je-li zákaz vše vylučující poznamenán v knihách, musí ho i strany i soudy dbáti. Tak na př. § 23 příd. zák., jednaje o omezeních a zákazech, jež Státní pozemkový úřad může přidělu připojiti, odkazuje v odstavci druhém na předpisy o nedílech, tedy zejména na § 36, podle něhož možno na nedíl vésti exekuci jen, ale také aspoň vnucenou správou. Tak to tedy může Státní pozemkový úřad naříditi i v rámci § 23, avšak, jde-li dále a zvolí výraz, jenž každé obtížení a tudíž i vnucenou správu vylučuje, pak to platí, neboť, co obmyšlel, nelze zkoumati, jeť možno, že to opravdu chtěl, protože zákon mu to v § 23 dovoluje, neboť předpisů o nedílech má se jen držeti, pokud to povaha věci vyžaduje, a žádá-li tedy povaha věci, by byl při obyčejném přidělu přísnější, než při nedílu, může a má to učiniti. Nedílem totiž jest celá usedlost, objekt větší t. zv. soběstačný (§ 30 příd. zák.), kdežto obecný přiděl může se omeziti na sebe menší míru na př. jednu, dvě, tři měřice, jak se to často stává. Jest tedy možno, aby Státní pozemkový úřad každé zasažení, každou exekuci vyloučil, a, učiní-li to, je tu nemovitost vyloučená z exekuce a je jí rozmnožena řada nezabavitelných nezbytností dlužníkůvých v § 251 ex. ř. vypočítaných, které ovšem všechny záležely posud jen v movitostech, k nimž však nyní Státní pozemkový úřad, vyžadují-li toho poměry přidělcovy, může rozhodnutím svým připojiti i malou nemovitost, což je jen pokrokem v duchu času, věc spravedlivá. Zákaz má za účel ochranu přidělce, nehleděl k tomu, jak při tom dopadne věřitel, jenž opovázlivě, nedbaje výstrahy knihovního zápisu, úvěr přidělci poskytl, neboť pozemková reforma byla uvedena v život k vůli přidělcům, by se zlepšilo jich hmotné postavení, nikoli by se zlepšilo postavení jich budoucích možných věřitelů, ale právě proto, by v tom nebyli na omylu, zákon nařídil poznámku zákazů, proti němuž když někdo hřeší, musí si následky přičisti sám, jak mu to § 443 obč. zák. předpověděl, řka, že kdo se do knih nepodívá, odpyká tuto svou

nedbalost. Jinak možno uchazeče o exekuci jen poukázati, aby se u Státního pozemkového úřadu zasadili o svolení, neboť jest vskutku ku po-
divu, že to podle nabytých zkušeností pravidelně nečiní a snaží se exe-
kuce dosíci přes jeho hlavu.

Čís. 8804.

Napadán-li v dovolání rozsudek odvolacího soudu co do vzájemné pohledávky, jest rozhodnou pro přípustnost dovolání výše vzájemné pohledávky (pokud byla uznána nižšími soudy za pravou).

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

I k nájemním smlouvám uvedeným v § 14 zák. vztahuje se předpis § 20 zák.

Předpis § 31 čís. 5 vztahuje se i k místnostem kancelářským.

Byl-li nájemní předmět vyňatý podle § 31 čís. 5 zák. z ochrany, dán celý do podnájmu, neplatí ochrana ani pro podnájem.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, Rv II 637/28.)

Proti žalobě o zaplacení za kusy nábytku namítl žalovaný započte-
ním nárok na vrácení toho, co prý proti záповědi § 20 (2) zákona
o ochr. náj. zaplatil žalobkyni. Žalovaný měl od žalobkyně v podnájmu
kanceláře o pěti pokojích. Procesní soud první stolice uznal
zažalovanou pohledávku za pravou jen 1.550 Kč, uznal však za pravé
i vzájemné pohledávky tento peníz převyšující a proto žalobu zamítl.
Odvolací soud nevyhověl odvolání.

Nejvyšší soud uznal žalovaného povinným, by zaplatil žalob-
kyni zažalovaných 2.850 Kč.

Důvody:

Ani žalobní pohledávku 2.850 Kč z kupní smlouvy ze dne 5. čer-
vence 1927, ani vzájemnou pohledávku ze smlouvy ze dne 5. dubna
1927 nelze dělit na jednotlivé součástky podle toho, kolik bylo ujed-
náno za jednotlivé kusy nábytku nebo za jednotlivé náhradní položky,
neboť každá z těchto dvou smluv tvoří celek a nároky z ní vyvozované
mají též skutkový i právní podklad, takže nutno pokládati jak žalobní,
tak vzájemnou pohledávku za jednotně pohledávky. Obě přesahují
2.000 Kč. Dále jest ještě zkoumati, zdali snad nebrání přípustnosti do-
volání podle § 502 odstavec třetí c. ř. s. okolnost, že první soud roz-
dělal žalobní pohledávku 2.850 Kč ve dvě části, uznav za pravou jen
částku 1.550 Kč a neuznav zbytek 1.300 Kč, kdežto odvolací soud uznal
celou žalobní pohledávku za pravou. Ani tato okolnost není přípust-
nosti dovolání žalující firmy na závađu, neboť žalobkyně nenapadá
odvolací rozsudek co do žalobní pohledávky, která jí byla celá právo-